

Posudek vedoucího diplomové práce

Bc. Jiří Lokvenc:

Exportní příležitosti pro české výrobce zemědělské techniky v jižní Africe.

Jakkoliv můžeme neustále z úst politiků slyšet, že je nutné český export více diverzifikovat a že právě Afrika je pro to ideálním partnerem, k relevantnímu nárůstu českého exportu na africké trhy ve skutečnosti stále nedošlo a nedochází. Je tedy nasnadě se ptát, zda je to vinou tuzemských institucí a jejich nedostatečné podpory, nevhodnými podmínkami v subsaharské Africe, kombinací obojího či zcela jinými důvody. A právě na tuto (a další) otázku se ve svém textu zaměřil Bc. Jiří Lokvenc a jakkoliv je výsledkem práce nepříliš typická pro primárně politologicky laděný studijní program, domnívám se, že je to práce kvalitní, která může reálně přispět k lepší orientaci českých exportérů ve zkoumaném regionu, stejně jako i poskytnout cenou zpětnou vazbu státním institucím.

Práce je členěna do tří hlavních kapitol – v té první autor popisuje kontext problematiky exportu českého zboží do regionu jižní Afriky, v té druhé následně analyzuje příležitosti pro výrobce zemědělské techniky tamtéž prostřednictvím PEST a SWOT analýzy a konečně, ve třetí části, analyzuje českou ekonomickou diplomacii zaměřenou logicky rovněž na jižní Afriku. Tuto strukturu považuji za logickou, byť si dokážu představit jisté modifikace – např. začlenit třetí kapitolu do druhé a přidat ještě zcela teoretickou kapitolu o obecných trendech a efektivitě nástrojů státní podpory exportu. Autor však chtěl svoji práci zaměřit čistě ne-teoreticky (tedy jako jakousi interpretativní případovou studii), což respektuji – zejména s ohledem na možné čtenáře z řad českých exportérů.

Ve zdařilém a vcelku rozsáhlém úvodu autor kvalitně argumentuje relevancí zkoumaného tématu a jasně ho vymezuje, stejně jako časový rámec a geografický prostor výzkumu. Pro svoji práci si klade hlavní výzkumnou otázku: „*Jaký mají čeští výrobci zemědělské techniky potenciál při transformaci (mechanizaci) zemědělství v regionu jižní Afriky?*“, kterou ještě

doplňuje o tři vedlejší výzkumné otázky, jež se ptají po (1) připravenosti jižní Afriky na mechanizaci zemědělství, (2) relevanci zemědělství v politické agendě zkoumaných zemí a (3) míru, do jaké česká ekonomická diplomacie reflektuje potřeby českých výrobců ve zkoumaném regionu.

Pro odpovědi na tyto otázky autor využívá dvě příbuzné analytické metody – analýzu politického, ekonomického, sociálního a technologického prostředí (PEST analýza), kterou kombinuje s mnohem známější SWOT analýzou. Vedle standardních pramenů přitom využívá i polostrukturované rozhovory se zúčastněnými aktéry, což vnímám velmi pozitivně. S ohledem na omezený rozsah práce, který už tak autor výrazně překročil, se rozhodl analyzovat pouze dvě země zkoumaného regionu, a sice JAR a Zambii, přičemž tento výběr jasně zdůvodňuje.

Výsledkem výzkumu je zjištění, (1) že JAR už mechanizací v zemědělství v podstatě prošla, ale Zambie se k tomu odhodlává, což je pro české exportéry beze sporu příležitost a že (2) česká ekonomická diplomacie a podpora exportu v jižní Africe poněkud mívá s představami a potřebami českých exportérů. Velmi zajímavě pak na mě působí hodnocení *Strategie pro působení České republiky v Africe* a bylo by jistě pozoruhodné, se k její evaluaci vrátit s větším časovým odstupem a následně tyto výsledky srovnat, ostatně další možné směry výzkumu identifikuje autor sám v závěru práce, který i s ohledem na to pokládám za zdařilý.

Po formální stránce nemám autorovi příliš co vytknout – text je čtivý, přehledný, dobře provázaný a je téměř prost gramatických chyb či stylistických pochybení.

Předkládanou práci pokládám z výše uvedených důvodů za velmi kvalitní, a to jak po formální, tak především obsahové stránce. Domnívám se, že autor prokázal nejen zvládnutí „řemeslných“ dovedností při psaní odborného textu, ale také prokázal velmi dobré analytické schopnosti, které se projeví v hloubce PEST a SWOT analýz.

Práci proto rozhodně **doporučuji k obhajobě.**

V Českém Meziříčí 22. 5. 2023

Mgr. Jan Prouza, Ph.D.